

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/7/2022
Identifikačné číslo spisu: 4621200617
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4621200617.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceľovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu: J. N. L. K., S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. H. XXXX/XX, X. - J., zastúpený advokátskou kanceláriou ULC Čarnogurský s.r.o., so sídlom Tvarožkova 5, Bratislava, IČO: 35 975 016, proti žalovaným: 1/ ACS teplo j.s.a., so sídlom Družstevná 1090/86, Solčany, IČO: 51

962 802, zastúpený advokátskou kanceláriou AG LEGAL s.r.o., so sídlom Landererova 8, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 326 511, 2/ J&T BANKA, a.s., so sídlom Sokolovská 700/113a, Karlín, Praha 8, Česká republika, IČ: 471 15 378, zastúpený advokátskou kanceláriou Allen & Overy Bratislava, s.r.o., so sídlom Eurovea Central 1, Pribinova 4, Bratislava, IČO: 35 857 897, o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladných opatrení, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 15CbZm/7/2022, o nesúhlase Okresného súdu Bratislava V s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho a neodkladných opatrení je Okresný súd Nitra.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany listom zo dňa 09. 05. 2022 (č. l. 1100) postúpil spis vedený pod sp. zn. 4Cb/12/2021, Okresnému súdu Bratislava V ako súdu kauzálne a miestne príslušnému na konanie s odkazom na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/16/2022-1084 zo dňa 30. 03. 2022, ktorým označený krajský súd zmenil uznesenie Okresného súdu Topoľčany č. k. 4Cb/12/2021-634 zo dňa 12. 10. 2021 o zamietnutí návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v prospech žalobcu na obchodný podiel žalovaného v 1. rade, a to tak, že spor postupuje Okresnému súdu Bratislava V ako kauzálne a miestne príslušnému súdu prvej inštancie.

2. Okresný súd Bratislava V listom zo dňa 06. 06. 2022 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej

republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) ako súdu spoločne nadriadenému Okresnému súdu Topoľčany a Okresnému súdu Bratislava V na rozhodnutie o príslušnosti majú za to, že spis postúpený správne nebol. Okresný súd Bratislava V dôvodí poukazom na vyššie označené uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/16/2022-1084 zo dňa 30. 03. 2022 a ustanoveniami § 13, § 15 ods. 1, § 40, § 22 písm. d/, § 43 ods. 1, ods. 2 a § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“). Svoj nesúhlas Okresný súd Bratislava V odôvodnil tým, že zabezpečovacie opatrenie možno zriadiť na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, pričom zo znenia ust. § 343 C. s. p., je zrejmé, že návrhom sa môže veriteľ domáhať svojho práva voči dlžníkovi. Preto aj identifikácia aktívnej a pasívnej legitimácie bude ešte pred detekciou ohrozenia exekúcie vychádzať zo vzťahu dlžník-veriteľ. Tým, že v konaní nie je na strane žalovaných zmenkový dlžník, je potrebné tento vzťah (veriteľ-dlžník) nájsť medzi návrhom označenými subjektmi. Pri skutkovom stave, v ktorom žalobca netvrdí zmenkový vzťah medzi stranami sporu (zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia) a tým pádom na existencii zmenky ani nemôže zakladať legitimáciu strán konania, nie je dôvod, aby návrh bol kauzálne priradený niektorému zo súdov označených v § 22 C. s. p., pokiaľ nebude takýto súd aj miestne príslušný a žalobca by naň smeroval svoj návrh. V posudzovanom prípade, v ktorom medzi stranami nie je vzťah zo zmenky, mal byť príslušným súdom Okresný súd Topoľčany.

3. Okresný súd Bratislava V súčasne vyslovil názor, že pokiaľ by nadriadený súd bol toho názoru, že predané zabezpečovacie opatrenie je kauzálne príslušný súd podľa § 22 C. s. p., tak aj v tomto prípade bol spis nesprávne postúpený, a to pre nesúlad rozhodovania o postúpení so stavom konania v rozhodnom čase. Poukázal na to, že dňa 04. 03. 2021 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia proti žalovanému v 1. rade a neodkladného opatrenia proti žalovaným v 1. a 2. rade. Uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 4Cb/12/2021-261 zo dňa 16. 03. 2021, právoplatným dňa 16. 04. 2021, bolo právoplatne rozhodnuté o navrhovanom neodkladnom opatrení voči žalovanému v 2. rade. Návrhom zo dňa 04. 03. 2021 boli uplatnené dva samostatné nároky, ktoré sa zrejme z dôvodu procesnej ekonomie rozhodol žalobca uplatniť jedným podaním. Tým, že nárok smerovaný voči žalovanému v 2. rade bol právoplatne rozhodnutý, ostal v konaní jediný žalovaný, a to ACS teplo j.s.a., so sídlom v Solčanoch. Pri posudzovaní kauzálnej a miestnej príslušnosti podľa §§ 13 a 15 C. s. p., preto mal súd brať zreteľ na skutočnosť, že v konaní je len jediný žalovaný a podľa jeho sídla postúpiť vec Okresnému súdu Nitra. Pokiaľ Krajský súd v Nitre bral ako alternatívu aj príslušnosť podľa žalovaného v 2. rade, tak opomenul skutočnosť, že konanie o neodkladnom opatrení voči tomuto žalovanému bolo právoplatne skončené, a preto ani pri určení kauzálnej a miestnej príslušnosti nemohol uvažovať o alternatíve k príslušnému súdu žalovaného v 1. rade, založenej na príslušnosti strany sporu, voči ktorej už spor nie je vedený. Zo všetkých uvedených dôvodov požiadal Okresný súd Bratislava V, aby nadriadený súd rozhodol o príslušnosti.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Topoľčany a Okresnému súdu Bratislava V (§ 43 ods. 2 C. s. p.), po preskúmaní sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpení veci vedenej Okresným súdom Topoľčany, je dôvodný.

5. Podľa § 324 ods. 2 C. s. p., na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

6. Podľa § 344 C. s. p., ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

7. Podľa § 13 C. s. p., na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 15 C. s. p., všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

9. Podľa § 22 písm. d/ C. s. p., v znení účinnom do 30. 06. 2022, na konanie v sporoch týkajúcich sa zmeniek, šekov alebo iných cenných papierov vrátane sporov týkajúcich sa zmenkových protestov je príslušný Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre.

10. Podľa § 36 ods. 1, ods. 2 C. s. p., konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

11. Podľa § 37 C. s. p., ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

12. Podľa § 40 C. s. p., súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

13. Podľa § 43 ods. 1 C. s. p., ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

14. Podľa § 43 ods. 2 C. s. p., ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané. Právne účinky spojené s podaním žaloby alebo iného podania zostávajú pri postúpení sporu zachované (§ 43 ods. 3 C. s. p.).

15. Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že Okresný súd Topoľčany prípisom zo dňa 09. 05. 2022 (č. l. 1100) postúpil s vecou súvisiaci spis Okresnému súdu Bratislava V ako súdu kauzálnu a miestne príslušnému na konanie, a to s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/16/2022-1084 zo dňa 30. 03. 2022. Menovaný krajský súd označeným uznesením na odvolanie žalobcu zmenil uznesenie Okresného súdu Topoľčany č. k. 4Cb/12/2021-634 zo dňa 12. 10. 2021 o zamietnutí návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (ktorým by bolo zriadené záložné právo na obchodný podiel žalovaného 1/ v spoločnosti ACS Plyn s.r.o., so sídlom: Družstevná 1090/86, 956 17 Solčany, SR, IČO: 35 972 360) a to tak, že spor postupuje Okresnému súdu Bratislava V ako kauzálnu a miestne príslušnému súdu prvej inštancie.

16. Krajský súd v Nitre, skúmajúc v rámci procesných podmienok, či o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia voči žalovanému 1/, konal vecne, kauzálnu a funkčne príslušný súd na vecné (meritórne) prejednanie návrhu a rozhodnutie o ňom, zistil, že tomu tak nebolo. Poukázaním na § 36 ods. 2 C. s. p., zdôraznil, že príslušnosť súdu sa určuje podľa okolností v čase začatia konania a takto určená príslušnosť trvá až do jeho právoplatného skončenia, a to napriek tomu, že v súčasnosti zostal predmetom konania len návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia proti žalovanému 1/. Pri určovaní príslušnosti súdu je potrebné vychádzať z celého predmetu konania, akým bol v čase začatia konania, t. j. podania návrhu žalobcu nielen na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia voči žalovanému 1/, ale aj na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/. Odvolací súd, vychádzajúc z rozhodovacej praxe NS SR konštatoval, že vecne príslušným na konanie o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladného opatrenia je okresný súd (§ 324 ods. 2 C. s. p.), a to ten, ktorého kauzálna príslušnosť je stanovená v § 22 C. s. p., upravujúcim kauzálnu príslušnosť v sporoch týkajúcich sa okrem iného zmeniek. V nadväznosti na to bolo potrebné určiť postupom podľa § 13 a nasl. v spojení s § 354 C. s. p., ktorý z kauzálnu príslušných okresných súdov stanovených v § 22 C. s. p., v spojení s § 354 C. s. p., je kauzálnu miestne príslušný na prejednanie návrhu žalobcu. Poukázaním na sídlo žalovaného 1/ v okrese Topoľčany, ktorý je súčasťou obvodu Krajského súdu v Nitre, následne sídlo žalovaného 2/ ako zahraničnej právnickej osoby, ktorá má podľa obchodného registra zapísanú organizačnú zložku v Slovenskej republike (s obchodným menom J&T BANKA, a.s., pobočka zahraničnej banky, IČO: 35 964 693), so sídlom v Bratislave - Starom Meste,

ktorý je súčasťou obvodu Krajského súdu v Bratislave, odvolací súd konštatoval, že Okresný súd Topoľčany, ktorý o návrhu žalobcu vecne konal a rozhodoval o ňom, nebol na toto konanie a meritórne prejednanie návrhu žalobcu kauzálne príslušný, ale kauzálne a miestne príslušnými súdmi prvej inštancie na konanie o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia proti žalovanému, vychádzajúc z okolností daných v čase začatia konania (t. j. doručenia návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a neodkladného opatrenia súdu prvej inštancie), sú s poukazom na § 354 C. s. p., v spojení s § 22 písm. a/ a písm. d/ a § 13, § 15 ods. 1, 2 C. s. p., Okresný súd Nitra a Okresný súd Bratislava V. Keďže je viac kauzálne a miestne príslušných súdov na vecné prejednanie návrhu žalobcu, môže sa podľa § 37 C. s. p., konať na ktoromkoľvek z nich. Krajský súd v Nitre spor postúpil Okresnému súdu Bratislava V.

17. Krajský súd v Nitre vychádzal pri svojom rozhodovaní z aktuálnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (príkladmo uvádzajúc uznesenia NS SR sp. zn. 2Ndob/10/2021 z 19. 08. 2021, sp. zn. 3Ndob/3/2021 z 24. 06. 2021 a sp. zn. 4Ndob/8/2021 z 27. 08. 2021), ktorý v identických veciach rozhodol o príslušnosti Okresného súdu Nitra ako miestne a kauzálne príslušnom súde podľa primárne označeného žalovaného v 1. rade, ktorú skutočnosť však krajský súd do úvahy už nevzal.

18. Najvyšší súd SR už v minulosti (napr. vo vyššie označenom uznesení sp. zn. 3Ndob/3/2021) konštatoval, že neodkladné ani zabezpečovacie opatrenia sa nemusia nevyhnutne spájať s konaním vo veci samej, preto nie je daná väzba kritéria príslušnosti na sídlo vystaviteľa vlastnej zmenky, ktorým je spoločnosť Arca Investments, a.s., IČO: 35 975 041, ktorej sídlo (Plynárenská 7/A, Bratislava) by svedčilo Okresnému súdu Bratislava V, navyiac, keď navrhované zabezpečovacie a neodkladné opatrenia proti tejto obchodnej spoločnosti priamo ani nesmeruje. Pri existencii kauzálnej príslušnosti je miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálne príslušným súdom v danej veci. Keďže Civilný sporový poriadok nemá špeciálne ustanovenia, podľa ktorých by sa určil kauzálne príslušný súd v prípade, ak nie je zároveň aj miestne príslušným súdom, určujúcim bude, do ktorého obvodu kauzálne príslušného súdu (obvodu krajského súdu) spadá inak všeobecne určený miestne príslušný súd podľa kritérií ustanovených v § 13 a § 15 C. s. p.

19. Všeobecným súdom primárne žalovanej obchodnej spoločnosti ACS teplo j.s.a. (žalovaný v 1. rade) je Okresný súd Nitra ako miestne príslušný podľa sídla označenej žalovanej spoločnosti na adrese Družstevná 1090/86, Solčany, a teda v obvode Krajského súdu Nitra. Okresný súd Nitra je zároveň aj kauzálne príslušným súdom na konanie v sporoch týkajúcich sa zmienek v zmysle § 22 písm. d/ C. s. p., pre obvod Krajského súdu v Nitre.

20. Najvyšší súd SR pre úplnosť dodáva, že žalovaný 1/ ostal ako jediný subjekt na strane žalovanej sporovej strany, voči ktorej sa žalobca domáha nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, nakoľko voči žalovanému v 2. rade sa žalobca domáhal nariadenia „len“ neodkladných opatrení, ktorý návrh (spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia aj voči žalovanému v 1. rade), Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 4Cb/12/2021-261 zo dňa 16. 03. 2021, zamietol svojím druhým výrokom, ktorý nebol napadnutý odvolaním (a teda sa stal právoplatným). Vzhľadom na uvedené, v súčasnom štádiu konania ostal jeho predmetom nárok žalobcu smerujúci len proti žalovanému v 1. rade.

21. Na základe uvedených skutočností najvyšší súd uzatvára, že nesúhlas Okresného súdu Bratislava V s postúpením sporu Okresným súdom Topoľčany na základe uznesenia Krajského súdu v Nitre č. k. 26Cob/16/2022-1084 zo dňa 30. 03. 2022, je dôvodný, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p., a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.